

**Inatsisartut Ombudsmandiat
2021-mi ukiumoortumik nalunaarut**

2.2 Ingerlatsivimmi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq

All. fuldmægtig Maliina L. Lyberth

Pisortat ingerlatsivianni suliamik suliarinnittup innuttaasumut aalajangiiffigisassaminut arlaatigut attuumassuteqarnera ilaanneeriarluni inuiaqatigiinnguani pinngitsooruminaassinnaasarpoq.

Pisortani oqartussaasut ingerlatsinerisa sulianut attuumassuteqartut tunngavigalugit eqqortumik ingerlanneqarnerat inuiaqatigiinni inatsisit tunngavigalugit aqunneqartuni innuttaasut tamatigut tatigisinnaasussaavaat. Pisortat ingerlatsivianni suliamut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit eqqunngitsunik aalajangiisoqarnissaanik pinaveersaartitsineq tassarpiaavoq ingerlatsivimmi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassani qitiusumik siunertaasoq.

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassat suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 2-miipput.

Pisuni sorlerni suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq atuussinnaava?

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq imaattoqarpat pisortat ingerlatsivianni suliamik suliarinnittoq suliap aalajangersimasup suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqassanngitsoq:

1. Suliamik suliarinnittoq nammineq imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartuuguni imaluunniit siusinnerusukkut suliami tassani kimulluunniit taamatut soqutiginnittumut sinniisuusimaguni. Tamanna suliani illua'tungiuneq sinniisuunerluunniit pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
2. Suliamik suliarinnittup qanimut ilaqutaa, soorlu aapparisa, qatanngutaa il.il. imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnittuuppat imaluunniit kimut taamatut soqutiginnittumut sinniisuuppat. Tamanna ilaqutariissuseq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
3. Suliamik suliarinnittoq ingerlatseqatigiiffiup, peqatigiiffiup assigisaasaluunniit siulersuisuini ilaasortaappat suliallu qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartumut allatigut qanilluinnartuuppat. Tamanna ingerlatseqatigiiffimmut attuumassuteqarneq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
4. Suliaq pisortani oqartussaasup allap misissuisutut imaluunniit nakkutilliusutut sulineranut tunngasuuppat tamatumunngaluunniit naammagittaalliuutaappat, naammagit-

taalliorlorlu taanna suliassarineqartumut taannaluunniit tunngavigalugu pineqaatis-siissutaasut naammassineqarnissaannut oqartussaaffimmi tassani siusinnerusukkut aalajangeeqataasimappat. Tamanna oqartussaasut marluk akornanni inissisimaneq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.

5. Suliamik suliarinnittup kinaassusersiorsinnaangissusia qularilissallugu pissutsinik atuuttoqarpat. Soorlu suliami illua'tungiusumik qanimut ikinnguteqarnikkut/akera-rinninnikkut, imaluunniit suliamik suliarinnittoq suliap pineqartup qanoq inernilerne-qarnissaa pillugu siumoortumik tamanullu ammasumik oqaaseqaateqarsimappat.

Oqartussaasoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngittoqarne-rani qanoq qisuariassava?

Suliamik suliarinnittoq suliap aalajangersimasup suliarineqarnera eqqarsaatigalugu su-liarinninnermi peqataasinnaassuseqarani isumaqaruni pisortarisani tamatumingga sa-pinggisamik pilertornerpaamik ilisimatissavaa, pissuseq pingaaruteqanngitsoq ersaril-luinnangippat. Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-ik-kut aalajangersarneqarpoq.

Suliamik suliarinnittoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnersoq oqar-tussaasup tamatuma kingornatigut aalajangissavaa. Suliamik suliarinnittoq pineqartoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnersoq aalajangiiniarnermi suliamik suliarinnittoq pineqartoq aalajangiinnermi nammineq peqataassanngilaq, inatsit tunnga-vigalugu allamik aalajangersaasoqarsimanngippat. Tamanna suliassat suliarineqartar-nerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-kkut 3-kkullu aalajangersarneqarpoq.

§ 6. Kialuunniit pissutsinik § 3, imm. 1-imi taaneqartunik pissuseqartumik ilisimannit-tup oqartussaaffimmi qullersarisani piaartumik tamatumingga nalunaarfigissavaa, erseq-qiluinnangippat pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut. Ingerlatsinnermut oqartussaqa-tigiinnut ilaasortat taamaattunik ilisimasaqarfigineqarpatata tamakku oqartussaasunut nalunaarutigineqassapput.

Imm. 2. Inuup suliami peqataasussaasorinanginnera taamaassorinanginneraluunniit oqartussaasunit imm. 1-imi taaneqartunit aalajangiiffigineqassaaq.

Imm. 3. Aalajangiiffigineqartussaq suliami peqataasussaasorinanginnermik taamaas-sorinanginnermilluunniit apeqqutip oqaluuserineqarnerani aalajangiiffigineqarneranilu nammineq peqataassanngilaq, taamaattorli takuuk § 4, imm. 1 aamma 2. Tamannali ator-tuunngilaq allanut inatsisit naapertorlugit allatut aalajangiiffigineqareersunut.

Oqartussaasoq suliamik suliarinnittup suliap suliarineqarnerani peqataasin-naassuseqannginnerani qanoq iliorsinnaava?

“Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuut” taamani Namminersor-nerullutik Oqartussat Inatsisileriffianit 1994-imi saqqummersinneqartoq suliamik su-liarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermi sulinnermik aaqqissuussinnermut pe-riarfissanik assigiinngitsunik allaaserinnittuuvoq.

Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pingitsoortinniarlugu suliaq oqartussaasup taannaasup iluani sulisumut allamut suliassanngortinneqarajuttarpoq. Taanna taarsiinermik taaneqartarpoq. Ingerlatsivimmi oqartussaasut arlallit suleqatigiiffianni suliami suliamik suliarinnittup peqataasinnaassuseqanngitsup peqataaffiginnngisaanik imaluunniit suliamik suliarinnittup allap suliamik suliarinnittumut peqataasinnaassuseqanngitsumut taartaasup aggeqquneqarneratigut aalajangiisoqarnissaa aaqqissuunneqarsinnaavoq.

Taamaattumik suliamik suliarinnittoq suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqanngippat “sulianik paarlaateqatigiinneq” taamalu oqartussaasumi taannaasumi suliamik suliarinnittup suliamik suliarinnissinnaassuseqartup suliamik suliarinnitsinneqarnera amerlanertigut pisariinnerpaasussaavoq.

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassani atuutitsingiffiit

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu pingaarnertut malittarisassani atuutitsingiffiit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4-kkut aalajangersarneqarput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassat § 3-miittut atuutinningsut, suliamik suliarinnittup taartissaanik pissarsinissaq ajornavippat imaluunniit ajornartorsiutaasorujussuussappat.

Tassuuna aalajangersarneqarpoq sulisoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsoq pisuni suliap kinguartinneqarfigisinnaanngisaani taarsiinerulluunniit ajornakusoortorujussuuffigisaani ajornarluinnarfigisaaniluunniit suliap suliarineqarnerani peqataasinnaasoq.

§ 4. Suliassap suliarinissaani siuliini taaneqartup taassuma taartissaanik pissarsinissaq ajornavissappat imaluunniit ajornartorsiutaasorujussuuppatt § 3-mi aalajangersakkat atortuussanngillat.

Imm.2. § 3-mi aalajangersakkat ingerlatsinermut oqartussaaqatigiinnut ilaasortaasunut atortuuppatt, naak sinniisussaaqatitsisoqarsinnaanngikkaluartoq. Aalajangersagarli taanna atortuussanngilaq oqartussaasut aalajangiisinnaassuseqarnertik annaassappassuk imaluunniit oqartussaasut inuttalersugaanerat, ilaasortaq suliassap suliarineqarnerani ilaasinnaanngippat, annertuumik eqqarsarnarsissappat suliarinninnissarlu kinguartinneqarsinnaanngippat pisortat privatilluunniit (inuinnaat) soqutigisaat annertuumik ajoqusernagit.

Imm. 3. Ingerlatsinermut oqartussaaqatigiit ilaasortaaffissamut tassunga ilaasortassanik qinersineranni ilaasortaq ataaseq § 3-mi aalajangersakkat apeqquaatinnagit peqataasinnaavoq, naak siunnersuutigisaannaagaluarluni. § 3-mi aalajangersakkat kommunalbestyrelsit ilaasortat akissarsiaat pillugit aalajangigaannut atortuunngillat.

Ombudsmandip oqaaseqaataani 2021-6-imi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu isumaliutersuutit

Suliami 2021-6-imi Qeqqata Kommunia meeqqamut tapersersortitut ikiortiliisoqarnisaanik qinnuteqaammik kommunip sulianik suliarinnittuisa arlallit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnerannik naliliinera pissutigalugu ukioq ataaseq affarlu sinnerlugit suliarinnissimangilaq.

Ombudsmandip suliami oqaatigaa paasinninnini unaasoq qinnuteqaatip kommunimit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isumaliutersuuteqarneq pissutigalugu qisuariarfigineqarsimanginnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama sivisutigineranut pissutaanerpaasimasoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliaq kommunip suliarisimasariaqaraluaraa, soorlu sulianik paarlaateqatigiissitsinikkut imaluunniit suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut taarserniarneqarnerat ajornarpat ajornakusoorutorujussuuppalluunniit suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut suliamik suliarinnitsinneqarnerisigut, tak. suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1.

Piffissaq kommunip suliamik suliarinninnermut atugaa kommunillu suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarsimanginnera Ombudsmandip isornartorsiorpai.